

Flerspråkighet som norm och resurs

26 september 2019

Lotta Olvegård

lotta.olvegard@svenska.gu.se

Kursupplägg

- Fyra fysiska kurstillfällen: 26/9, 23/10, 28/11 och 30/1
  - Vart och ett av dessa inleds med en eller två kortare föreläsningar om temat för kurstillfället.
  - Efter föreläsningarna diskussioner och redovisningar i seminariegrupp under ledning av kurslärare.
  - Vid kurstillfälle 1 inleds ett praxisnära utvecklingsarbete, individuellt eller i par/grupp, som genomförs fortlöpande under kursens gång och som redovisas muntligt och/eller skriftligt vid sista kurstillfället.

Kursen ska behandla två aspekter:

- orientera och leda till förståelse för hur lärare bättre kan ta sig an den heterogena lärandemiljön där normer och värderingar möts och utvecklas.
- introducera verktyg i undervisning för att stärka flerspråkiga och nyanlända elevers förutsättningar för lärande

Efter genomgången kurs ska deltagarna:

- kunna diskutera språk- och kunskapsutvecklande undervisning utifrån ett andraspråksperspektiv på lärande.
- få insikt i hur mottagande av nyanlända elever och flerspråkiga elever kan organiseras i kommun och skolor
- få syn på hur språkliga och kulturella mönster och värderingar i skola och samhälle påverkar elevernas villkor för lärande
- kunna reflektera över flerspråkighet som norm och resurs i skola och samhälle

23/10 Språk, kultur och identitet

Föreläsare: Tina Kenttä: skolans kompensatoriska uppgift med fokus på genrepedagogik
Marie Rydenvald: språk, identitet och translanguaging.

28/11 Språk- och kunskapsutvecklande undervisning samt bedömning

Föreläsare: Angelica Sjölander. Bedömningsmaterialet *Bygga svenska* med fokus på elever i senare skolår, och fortbildning i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt
Sara Nilsson: Bedömningsmaterialet *Bygga svenska* med fokus på elever i tidigare skolår och mellanåren.

30/1 Flerspråkighet som norm och resurs

Föreläsare: Tommaso Milani, professor i flerspråkighet vid Institutionen för svenska språket, GU

Redovisning av utvecklingsarbetet

Dagens upplägg

Kristina Rönneke, verksamhetsutvecklare på Nyanländaenheten,
Göteborgs grundskoleförvaltning:

”Mottagandet av nyanlända elever i Göteborg”

Cirka 14 Fika på Humanisten

Cirka 14.30-16.30 Seminariegrupper i sal C444 och C254

Kurslitteratur

- Bygga svenska. Bedömningsstöd för nyanlända elevers språkutveckling i årskurs 1-3, 4-6 och 7-9. Skolverket.
- Cummins, Jim 2017. *Flerspråkiga elever. Effektiv undervisning i en utmanande tid*. Stockholm: Natur & Kultur. Kapitel 1- 4, 6, 8-9
- Hajer, Maaïke & Theun Meestringa 2014 andra upplagan. *Språkinriktad undervisning*. Stockholm: Hallgren & Fallgren. Kapitel 1-6
- Kästen-Ebeling, Gilda & Tore Otterup 2014. *En bra början – mottagande och introduktion av nyanlända elever*. Lund: Studentlitteratur. Kapitel 2-7

- Ytterligare litteratur kan läggas till under kursens gång, dock endast litteratur som kan laddas ner från nätet. Mer information om detta ges vid första kurstillfället och vid senare kurstillfällen.

Referenslitteratur

- Bjerregard, Maria & Björn Kindenberg 2015. *Språkutvecklande SO-undervisning – strategier och metoder för högstadiet*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Kindenberg, Björn & Maria Bjerregard 2017. *Språkutvecklande NO-undervisning – strategier och metoder för högstadiet*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Hyltenstam, Kenneth & Inger Lindberg (red.) 2013. *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.
- Löthagen, Annika, Pernilla Lundenmark & Anna Modigh 2012. *Framgång genom språket. Verktyg för språkutvecklande undervisning av andraspråkselever*. Stockholm: Hallgren & Fallgren.

Andra resurser

- "Läslyftsmoduler" med flerspråkighets-perspektiv i Skolverkets Lärportal

<https://larportalen.skolverket.se/#/modul/5-las-skriv/Grundskola/027-grundlaggande-litteracitet-nyanlanda>

https://larportalen.skolverket.se/#/modul/5-las-skriv/Grundskola/033_nyanlandas-sprakutveckling

https://larportalen.skolverket.se/#/modul/5-las-skriv/Grundskola/001_tolka-skriva-text

- Nationellt centrum för svenska som andraspråk:

<https://www.andrasprak.su.se/>

- Skolverket: "Greppa flerspråkigheten" pdf (även "Greppa språket")

<https://www.skolverket.se/publikationsserier/forskning-for-skolan/2018/greppa-flersprakigheten?id=3905>

Inför presentation och seminarium idag

- Skriv ner en fråga/punkt som du vill ta under seminariet. Det kan vara kopplat till Kristinas föreläsning om mottagandet av nyanlända och/eller något som rör den egna verksamheten.